

Saltsjö-Duvnäs i december 2015

Kära Saltsjö-Duvnäsbor!

Nu lackar det mot jul och snart avslutas vårt händelserika år här i Saltsjö-Duvnäs med **lördagens julinsjungning** kl.15 - 16, **julaftonens julbön** kl. 13.30 - 14.30 och **inringning av det nya året** vid klockstapeln. För många är det en viktig tradition att med facklor vandra upp till klockstapeln. Vi efterlyser att någon av er hör av sig till oss och erbjuder sig att hälsa alla välkomna, initierar nationalsången och sedan ringa in det nya året. Det är nämligen omöjligt att upprätthålla fina traditioner om alla bara vill att någon annan skall sköta dem. Så hör av dig!



Den stora världen har detta år burit med sig en skrämmande utveckling. Vi känner oss säkert lite till mans rätt olyckliga över den terror som drabbar världen och som skapat en stor och till synes oändlig ström av människor på flykt. I ett försök att åstadkomma något gemensamt hoppas vi på stor uppslutning kring **Välgörenhetsrevyn** i januari där biljettintäkterna skall gå till FN:s flyktigorgan UNHCR. Vi hoppas på många givmilda medlemmar som kan bidra ekonomiskt till revyn. Den kräver bra ljud och ljus, tekniker och annat för att bli professionellt genomförd. Detta vore vi oändligt glada för om medlemmarna kunde tänka sig att bidra till. Många bäckar små, ni vet.

Företag som gör större sponsring får namn och logga in inbjudan och programblad. Inbetalning görs till **SDF:s bankgiro 5254-2172**. För mer information kontakta idégivaren, manusförfattaren och producenten Ulrika Törnqvist, ulrika-tornqvist@tele2.se. Det brådskar då revyn äger rum sista helgen i januari!

Och så kommer lite information som berör oss alla här som Saltsjö-Duvnäsbor. Några kanske tycker att det är lite "överlastat" med information men du väljer själv var du lägger ditt intresse – jag vill ge er optionen att ta del i vad vi gör i föreningen när det inte gäller festivitas.

I vår lilla värld här i Saltsjö-Duvnäs vakar vi över **Lagårns framtid**. Det har visat sig att denna gamla kulturbyggnad har fått rötangrepp i grunden. Förmodligen beror det på att man gjort byggnaden för tät i samband med att den gått från att vara en ladugård till skola. Därför skall kommunen nu gräva upp den för att kunna bedöma läget.

Jag har försökt efterforska Lagårns ursprung och genom att lägga ihop information från Duvnäsbor med letande i urkunder och i historiska kartor tror jag att Lagårn kan dateras till andra hälften av 1800-talet. Den skall ha byggts under Robert Herman Kùsels tid. Kùsel köpte Duvnäs 1863 och sålde sedan vidare 1907 till Duvnäsbolaget. Jordbruk och boskapsskötsel var integrerade verksamheter och Duvnäsbor kan vittna om att mjölken kördes ut med häst och vagn från Lagårn till hushållen ännu på 1940-talet. Jag tror mig eventuellt ha kunnat identifiera Lagårn på generalstabskartan från 1873. Om någon vet mer vore det roligt att höra av er.

Så en helt annan fråga. Det finns planer på **en tredje Nackamast** som är tänkt att byggas sydost om Kranglan. Vi har lämnat in följande remissvar:

Yttrande över ansökan om bygglov för nybyggnad av radiomast och teknikbod på fastigheten Erstavik 251, Östervägen, Nacka, diarienummer B 2012-000207

Företaget SBS Discovery Radio AB, numera Bauer Media (BM), vill bygga en 150 meter hög mast med tillhörande teknikbod samt en väg genom orörd terräng. Platsen för masten är nära bostadsområden och inom strandskyddet. Område fungerar året runt som ett mycket aktivt friluftsområde, såväl sommar- som vintertid.

Skälet till ansökan från BM är att BM:s egen infrastruktur för utsändning av digital radio är otillräcklig. De två existerande Nackamasterna klarar emellertid den utsändning som BM vill kunna göra och det föreligger inget hinder för ett samarbete mellan BM och Teracom. Saltsjö-Duvnäs Fastighetsägare-förening (SDF) menar att det är orimligt att förstöra naturområdet endast för att BM inte vill söka samarbete med Teracom, särskilt när Teracom erbjuder BM möjlighet till samverkan i de två befintliga masterna. SDF menar att kommunen i första hand har att värna sina kommuninnevånarens intressen, inte kommersiella företags eventuella oförmåga eller ovilja till samarbete med den statliga nätoperatören Teracom.

SDF anser av följande skäl att ansökan om bygglov för en tredje radiomast med tillhörande teknikbod på anvisad yta bör avslås:

Platsen för tilltänkt mast ligger inom område av riksintresse för friluftslivet och väldigt nära bostadsbebyggelse. Länsstyrelsen bedömer att den föreslagna masten kommer påverka områdets upplevelsevärden för friluftslivet negativt. När nu Nacka kommun bygger Nacka stad kommer antalet kommuninnevånare att öka dramatiskt, samtidigt som hela Storstockholmsregionen har en kontinuerlig och stor inflyttning. Då är det av central betydelse att inte minska och förstöra områden som både är avsedda och centrala för friluftslivet. Om ett verkligt behov av en tredje mast föreligger borde lämpligare plats vara möjlig att finna.

Men det finns fler närpolitiska frågor. Vi uppmärksammades i somras på att det pågick något vid **Saltsjö-Duvnäs station**. Vid närmare undersökning visade det sig att SL har planer på att ersätta träperrongerna med betong. Då skrev vi till kommunen en liten inlägga med följande lydelse: *Det har kommit till vår kännedom att kommunen funderar på att ersätta träperrongerna vid Saltsjö-Duvnäs station med betong. Saltsjö-Duvnäs station är den äldsta av Saltsjöbanans alla stationer och ritades troligtvis av Erik Josephson som också ritade Grand Hôtel, Saltsjöbaden. Husets exteriör stod klar 1893 och har sedan dess utgjort en samlingspunkt för Saltsjö-Duvnäs, ett område som klassificeras enligt kulturmiljöprogrammet som en helhetsmiljö.*

Knut Agaton (K A) Wallenberg var upphovsmannen bakom tillkomsten av Saltsjöbaden och Saltsjöbanan. Hans halvbror Gustaf Oscar Wallenberg reste runt i USA och blev väldigt förtjust i hur man byggde stationer vid järnvägen och förde med nya idéer hem till Sverige. Saltsjö-Duvnäs station ritades med amerikansk förebild och dess träperronger var en innovation för Sverige när de byggdes på 1890-talet. Det nya och unika var att träperrongerna las i samma nivå som tågens golv. Det är med andra ord en kulturhistorisk skatt där perrongerna utgör en integrerad del av stationen. Så vitt vi vet är stationen även K-märkt.

Vi anser att det vore ett ingrepp som skulle förändra stationens karaktär radikalt och som skulle vara i strid med kulturmiljöprogrammets klassificering av stationsområdet som helhetsmiljö. Vi hoppas

innerligt att ni tar hänsyn till en unik station, anpassad till det kringliggande området och som bör få behålla sin karaktär även vid modernisering av själva banan.

Fakta kunde hämtas ur den trevliga boken "Vid spåret – berättelsen om ett stationshus" skriven av syskonen Mimi och Bengt Bernström som växte upp här. Jag vet att det finns intresse att få tag på boken. Den kan köpas på nätet:

http://www.tnf.se/produkt.php?prod_id=811&PHPSESSID=3aab9f753c6e88cbd4c5e7f54c1f9c9a.

I mars gjordes en kulturmiljöanalys framtagen på uppdrag av Trafikförvaltningen och Nacka kommun där det framgår att vår station är en "väl bevarad helhetsmiljö med en tydlig och sammanhållen stationskaraktär". Vidare sägs att: "Sekvensen av stationshus, godsmagasin, väderskydd och perronger av trä på underrede av järnvägsräls har ett högt bevarandevärde och är starkt bidragande till stationskaraktären. Dessa komponenter bedöms ha ett särskilt högt kulturhistoriskt värde, ett värde som till viss del består av att de utgör en samlad helhet." I slutsatsen skriver de: "I och med att stationsmiljön bedöms vara så sammanhållen och väl bevarad handlar det snarare om att slå fast och värna om de värdebärande delarna än om att omgestalta och förändra."

Vi kommer naturligtvis att fortsätta att följa frågan och har ett möte med SL inbokat i januari.

Jag önskar er alla en fridfull jul- och nyårshelg och väl mött på det nya året!

Eva Nisser
Ordförande

